

Václav Cílek

Scénář reportáže

Míša Červenková, Valerie Ďuračová, Klára Jansová a Jan Kašpar ze ZŠ Partyzánská

(00:00:00-00:00:08) HONZA: Naším letošním pamětníkem byl můj soused ze Lhoty u Dubé geolog Václav Cílek. Rozhovor jsme začali jeho školními léty.

(00:00:09-00:00:53): Když jsem skončil devátou třídu, tak hned druhý den nato jsem odjel za tatínkem do Tanzánie. Tatínek tam byl geolog vlastně. Ta východní Afrika v té době byla poměrně násilná, to znamená případů jako přepadení bylo poměrně dost. Já jsem tam byl přepaden dvakrát, nebo třikrát. Jo ty poměry byly jako relativně divoký, no. Takže třeba už ve věku patnácti let se ode mě očekávalo, že prostě vezmu mačetu a jdu tatínkovi chránit záda. Pak tohleto skončilo a my jsme tehdy žili v Dodomě a tam jsem vlastně pak dokončil druhý ročník střední školy, kde jsem byl jediný běloch na celý škole vlastně.

(00:00:54-00:01:02) MÍŠA: Po návratu do Československa začal pan Cílek pracovat v Geologickém ústavu Akademie věd. V rámci jeho povinností se mohl podívat i do světa.

(00:01:02-00:01:36): Česká speleologická společnost pracovala pod Ministerstvem kultury tak vlastně tohleto umožňovalo výjezd expedic do různých částí světa. To byla čtyřměsíční expedice jeskyňářská. Dostali jsme liazku, naložili jsme auto, měli jsme v něm přídavnou nádrž, tajnou, na kubík nafty. Na českou naftu my jsme dojeli do Íránu, z Íránu jsme dojeli na tamější naftu teda až do Nepálu, a pak ještě kousek nazpátek.

(00:01:36-00:01:41) KLÁRA: Potom byly ale i nepříjemnější pracovní povinnosti, jako třeba vyšetřování důlních neštěstí.

(00:01:41-00:02:56): Někdy koncem osmdesátých let mě z ústavu poslali na důl PLUTO, kde došlo k výbuchu nejdřív metanu, a potom uhelného prachu, zahynulo tam víc jak padesát lidí. Tam pravděpodobně, došlo k tomu, že v komorách po těžbě uhlí došlo k záparám. Vytvářel se metan. A tam stačí, aby lopata škrtnula o kolejnici, přeskočí jiskra, dojde k malému výbuchu metanu, ten zvíří uhelný prach a ten začíná hořet až explozivně a takovej jako ohnivej vír vlastně vymete celý důl. Na dolech docházelo ročně asi k 10-20 smrtelným úrazům. Ministerstvo vnitra tehdy na to šlo velmi důkladně, řeklo: Ano, my bysme měli prošetřit nejenom ten Pluto, ale i celou řadu smrtelných úrazů a tím jako zjistili nesrovnalosti víc jak ve sto případech. My jsme měli za úkol objevit, jaký bylo geologické složení. A o všem ostatním se nesmělo mluvit. My jsme udělali prostě tu zprávu, nezávislou zprávu, ale bylo nám řečeno: Běda, jestli se budete teda lišit, že jo. Ale myslím, že tohle vyznělo do ztracena.

(00:02:56-00:03:01) VALČA: Na úplný závěr jsme požádali pana Cílka o nějaké životní moudro. Tady je:

(00:03:01-00:03:18) To vůbec nemá význam. Takže já místo toho někdy uvádím takovou básničku z Alenky v říši divů a to zní: Je lepšes smažno švyhlí tlové se batoumají v dálnici, chrudošivý jsou borolové na mamné kosni žárnici.